

ул. Струмица 1А, ап.2, София 1000, www.iped.bg, e-mail: iped@iped.bg

Препоръки на Институт за развитие на публичната среда за промени в изборното законодателство

1. **Въвеждане на задължителна преференция** и премахване на възможността един кандидат да бъде в две листи. Преференцията следва да е задължителна, за да изпълни своята функция. Гласуване без отразена преференция, да се отчита като недействителен глас. Задължителният характер на преференцията ще ангажира и тези, които подкрепят подредбата на листата - за целта трябва да посочат еднозначно първия в нея. Да се премахне условието на парламентарни избори да се отчитат „служебни преференции“ за водача на листата. При задължителна преференция - тази опция естествено отпада. Избраните кандидати се подреждат в низходящ ред – според получените преференции – от първия към последния.

Всеки кандидат следва да се кандидатира само в една партийна листа. Запазването на категорията на „привилегировани кандидати“, за които се осигурява гарантирано избиране е несправедливо, създава неравнопоставеност между кандидатите. При използване на преференция, тази възможност подвежда избирателите, които показват предпочитания за определен кандидат, който може да влезе от друг избирателен район.

Премахване на номерата пред листите вляво на бюлетината. Да остане само изписването на имената на партиите и коалициите, в ред изтеглен чрез жребий. Така ще се избегне объркване в избирателите - номера ще има само вдясно, където са кръгчетата с преференциите.

6. **Въвеждане на Регионални преброителни центрове** – ще гарантира висока степен на публичност и прозрачност в работата на изборната администрация. Въвеждането на преброителни центрове е една от най-

ул. Струмица 1А, ап.2, София 1000, www.iped.bg, e-mail: iped@iped.bg

сигурните мерки срещу купения и корпоративен вот и срещу сплашване на избирателите.

Регионалните преброителни центрове имат отношение и към подобряване на администрирането на изборния процес. Въвеждането им позволява да се проведе преброяване на гласовете при еднакви стандарти, включително коректно отчитане на преференцията. Ограничава се възможността за грешки при отчитане на резултатите от гласуването, за укриване на пропуски, както и за съзнателно манипулиране на резултатите от изборния процес.

3. **Професионална ЦИК от 9 – 11 души** - отпадане на политическите квоти при структуриране на комисията; служителите в администрацията на ЦИК да се назначават по Закона за държавния служител.
4. **Фигурата „представител на политическа партия“** в наблюдението на изборния процес да бъде премахната – има неясна функция и статут.
5. **Наблюдателите** – организациите, регистрирани като независими наблюдатели на изборите, да имат сайт, да публикуват програма за обучение, собствени обучителни ресурси, заключенията от наблюдението.
6. Да се обособи самостоятелен **Многомандатен избирателен район „Чужбина“**.